

Станіслав Моцек:

«Від заснування й до сьогодні видатні професори п'яти інститутів Польської академії наук викладають в університеті Collegium Civitas»

Спілкувався
Олександр
Пархоменко

Інтерв'ю з ректором університету Collegium Civitas, професором, доктором політологічних наук Станіславом Моцеком.

Collegium Civitas — це один із найкращих недержавних вищих навчальних закладів Польщі. Як удалося досягти такого високого рівня за 20 років існування?

— Collegium Civitas було засновано 1997 року під патронатом Польської академії наук, найважливішої науково-дослідної інституції в країні, котра займається підготовкою спеціалістів докторського та післядипломного рівнів. Спочатку було створено Інститут політичних досліджень Польської академії наук. Після трьох років його діяльності ПАН приєднала до нього ще чотири структури: Інститут філософії та соціології, Інститут історії, Інститут слов'янознавства та Інститут мистецтв, таким чином створивши університет Collegium Civitas.

Від заснування і до сьогодні видатні професори п'яти інститутів Польської академії наук викладають в університеті Collegium Civitas. Після об'єднання до грона наших викладачів почали долучатися фахівці різних гуманітарних профілів, насамперед практики: дипломати, відомі журналісти, особи, що очолюють керівні посади в бізнесі та держадміністрації. Серед професорського складу маємо кільканадцять колишніх послів, які представляли незалежну Польщу після 1989 року в Японії, Індії, Канаді, Греції, Ізраїлі та Єгипті. У нашому університеті викладає Броніслав Коморовський — колишній президент країни. Також ми запросили до співпраці професорів, які свого часу за різних урядів виконували функції міністра освіти та науки, міністра адміністрації та впровадження цифрових технологій, віце-міністра закордонних справ. Голова ради директорів Варшавської фондової біржі, головний редактор бізнес-видання Forbes, кореспондентка The New York Times, журналісти найвідомішого польського суспільно-політичного тижневика Polityka та найпопулярнішого телеканалу TVN, представники позаурядових організацій Amnesty International та Гельсінського фонду з прав людини — усе це теж наші викладачі.

Саме потужний професорсько-викладацький склад посприяв високій позиції серед інших вищих навчальних закладів, створених після 1989-го. Варто додати, що свого часу в Польщі, як і в інших залежних від впливу Радянського Союзу державах, існували лише великі багатопрофільні ВНЗ, політехніки або медичні університети. Тому тільки 7% населення нашої країни мало вищу освіту!

Молодь 1990-х прагнула навчатися, тож державні університети не витримували напливу абітурієнтів: на одне місце претендувало в середньому близько 20 кандидатів. Нове законодавство, яке 1990 року дало дозвіл на

створення приватних університетів, сприяло підвищенню рівня освіченості польського суспільства. На той час у країні було засновано понад 400 нових вишів. Конкуренція була грандіозна, але вже через три роки після створення Collegium Civitas, 2001-го, ми отримали нагороду «Золота залікова книжка» як найкращий недержавний університет. Наші навчальні програми із соціології та політології визнані найуспішнішими серед приватних університетів Польщі. Зазначену нагороду ми отримували шість років поспіль. Цього року у відомому рейтингу журналу «Перспективи» окрім соціології та політології наші «міжнародні відносини» теж посіли перше місце.

Професорський склад — це, безумовно, основа, але такий чинник не може бути єдиним секретом успіху Collegium Civitas.

— Маєте рацію, але жоден виш країни не репрезентує п'яти інститутів Польської академії наук. Хочу підкреслити цей факт, бо він є одним із найважливіших доказів високого рівня академічних стандартів у Collegium Civitas, який ми трактуємо як обов'язок.

На початковому етапі створення ВНЗ було окреслено фундамент, місію та цінності університету, котрим його керівництво залишається вірним і досі. Хочу процитувати уривки з промови першого ректора Collegium Civitas, професора Ядвіги Коралевич, проголошеної на посвяті перших студентів у 1997 році, якою пані професор відкрила також і цьогорічну інавгурацію студентів: «Цей університет має на меті підтримувати й розвивати міжособистісні контакти між професором і студентом... Ми мусимо підготувати молодь до життя в об'єднаній Європі. Багата програма навчання повинна сприяти співпраці випускників з організаціями у всіх кутках планети... Припускаємо, що серед наших студентів будуть представники різних світоглядів, але ми ніколи не будемо раді тим, хто нищить гідність і свободу іншої людини... Зробімо все, щоб наші студенти, а згодом випускники не лише були творцями своєї долі, а й відчували відповідальність за суспільство, у якому живуть і працюють. Уміли підтримувати тісні зв'язки з людьми, не схожими на них самих, розвивали й берегли в собі повагу до інших» (J. Koralewicz, Można, Collegium Civitas Press, 2012, str 19).

Від 1998 року я беру участь у керівництві університету: спочатку на посаді проректора, а з 2012-го — ректора. Намагаюся бути вірним зазначеним цінностям і заохочувати до них усіх, хто творить історію нашого ВНЗ.

У Collegium Civitas також навчаються іноземні студенти. Чи можете розказати більше про те, який вигляд це матиме на практиці?

— Ще 2000 року ми запровадили англomовне навчання за магістерськими програмами — кількома роками раніше, ніж це зробив Варшавський університет. На цю хвилину 70% наших факультетів на польськомовному навчанні мають відповідний еквівалент англійською. Також є можливість здобувати освіту за двомовними програмами.

У нас навчаються студенти з понад 50 країн світу. Цього року ми запровадили програму подвійних британсько-польських дипломів. За нею студенти навчатимуться в університеті Collegium Civitas Варшави та в Anglia Ruskin University Кембриджа. Також ми підписали договори з понад 70 університетами не лише Європи, а й віддаленіших регіонів світу, таких як Тайвань, Корея, США. Це дає змогу студентам їхати за обміном на семестр чи два. Вартість навчання для осіб з-за кордону не відрізняється від цін для польських студентів.

Чи навчаються у вас українці?

— Так, є громадяни і з України, вони вибирають як польськомовні, так і англomовні програми. Хочу підкреслити, що це чудові студенти.

Іноземці, котрі навчаються в нас, опановують дві іноземні мови — польську, а також німецьку, англійську, іспанську або французьку на вибір в одній із найстарших і найкращих мовних шкіл Польщі.

Від початку 2017/18 академічного року ми організуємо курси з польської та англійської мов тривалістю від місяця до року. На них студенти готуються до тесту, який є однією з умов вступу. Хочу додати, що до іноземців-першокурсників прикріплюють так званих опікунів: у деяких західних університетах їх називають іще ангелами-охоронцями. Їхня функція — допомогти молодим людям асимілюватися в новому оточенні. Також перед початком року всі студенти беруть участь в адаптаційних курсах, які допомагають їм підготуватися до навчання і загалом до життя у Варшаві. Тож студенти розпочинають шлях у науку, будучи добре підготовленими до студентського побуту.

Столиця Польщі — молоде й безпечне місто. Тут розташовано кілька десятків університетів, як державних, так і приватних. Collegium Civitas розміщується в самому серці Варшави — у Палаці культури та науки, найвідоміший будівлі міста. Маємо також гуртожиток і студентський дім, у яких можна винайняти кімнату.

Чи є стипендії для іноземців?

— Окрім загальнодоступних стипендій хотів би згадати про дофінансування, котре цьогоріч ми отримали від Європейського Союзу. У 2017/18 академічному році маємо три спеціальності, на яких студенти з-за кордону протягом всього періоду навчання одержуватимуть виплати, що покрийть витрати на їхнє проживання у Варшаві: User Experience Design, Central and Eastern European Studies (на бакалавраті) та Criminal Justice (на магістратурі).

Якою є міжнародна співпраця університету з іншими вишами?

— Ми перебуваємо в процесі створення та реалізації нових ініціатив. Ведемо переговори з університетами США, Європи й Азії щодо створення спільних програм. Над цими проектами працює проректор із міжнародної співпраці Войцех Дурановський. Сподіваємося, що з наступного року наші програми за кордоном поповняться новими пропозиціями. Студенти зможуть навчатися в різних країнах, отримуючи два дипломи — наш і закордонний. Цього року, як я згадував, реалізуємо таку можливість разом з університетом у Кембриджі.

На завершення розкажіть, на яких факультетах можна навчатися в університеті Collegium Civitas?

— Ми проводимо навчання із шести дисциплін: журналістика та нові медіа; управління і маркетинг; міжнародні відносини й дипломатія; інформаційна безпека; соціологія, культура та мистецтво; психологія та коучинг. На кожному факультеті пропонуємо широкий вибір спеціальностей. Університет здійснює навчання на бакалаврському, магістерському, докторському та післядипломному рівнях. Належить ВНЗ до елітарного грона Конференції вищих навчальних закладів Польщі з європейською акредитацією Польської акредитаційної комісії. ■